

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 2

אחרי ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו וגו'

Após Havayá, teu D'us, andarás

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/reeh/2/

1 אחרי ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו וגו'. פרט הכתוב ששה דברים בעבודת ה'. תלכו. תיראו.

“Após Havayá, seu D'us, vocês andarão, e a Ele temerão”, etc. O versículo enumera seis aspectos do serviço a D'us: “andarão”; “temerão”;

תשמרו. ובקולו תשמעו. ואותו תעבדו. ובו תדבקו. הנה מה כתיב לעיל מיניה כי מנסה ה' אלהיכם אתכם לדעת וגו'.

“guardarão”; “e à Sua voz escutarão”; “e a Ele servirão”; “e a Ele se apegarão”. Ora, o que está escrito imediatamente antes? “Pois Havayá, seu D'us, está pondo vocês à prova, para saber”, etc.

2 ולהבין מהו כי מנסה וגו'. הענין כי הנה הנשמה קודם ירידתה בעולם הזה היתה עומדת בעולם העליון.

Para compreender o que significa “Pois [Havayá, teu D'us] está te pondo à prova”, etc.: o assunto é que a alma, antes de descer a este mundo, encontrava-se no mundo superior,

וכמ"ש חי ה' אשר עמדתי לפניו ושם היה אצלה גילוי אלהותו ית', ואח"כ ירדה בסתר המדרגות בעוה"ז השפל להיות בהסתר פנים וריחוק מקום מאור ה' ותכלית ירידתה היא כשביל הנסיונות שבאין להאדם

como está escrito: “Assim como Havayá vive, diante de Quem me coloquei”; ali, havia para ela uma revelação da Divindade de D'us, bendito seja Ele. Depois, desceu pelo ocultamento dos níveis ao mundo inferior, para ficar na ocultação da Face e distante, em lugar, da luz de D'us. O propósito de sua descida é por causa das provas que sobrevêm à pessoa,

שהם מהסתר פנים והסתלקות חיות השפע במניעת בריאת הגוף או מניעת ממון כדי להסתיר על אור וחיות ה' וקדושתו ית' ולהיות מונע מכית ומכחול לאדם שבא להתקרב לה' ולעבודתו ית' כי דרך רשעים צלחה.

que decorrem da ocultação da Face e da retirada da força vital do fluxo divino: quando se priva a pessoa da saúde do corpo ou de recursos financeiros, a fim de ocultar a luz e a força vital de D'us e Sua santidade, bendito seja Ele, e de servir de obstáculo, de dentro e de fora, à pessoa que vem aproximar-se de D'us e de Seu serviço, bendito seja Ele; pois “o caminho dos perversos prospera”.

3 וזהו ובא האות והמופת לאמר נלכה כו'. כלומר ששם גילוי האות והמופת והגבהת קרנם בהגדלה וריבוי החיות

Esta é [a explicação de] “E vem o sinal e o prodígio, dizendo: ‘Vamos...’”, etc. Isto é, ali há uma revelação do sinal e do prodígio, e eles erguem seu poder, por meio do aumento e da multiplicação da força vital.

ולכן אומרים ידינו דוקא רמה וגו' ומגביהין כנשר קנם וצריך האדם התגברות יתירה לעמוד בנסיון שלא לחוש לשום מניעה ח"ו [חס ושלום].

Por isso dizem especificamente: “Nossa mão é elevada”, etc., e elevam seu ninho como a águia. Assim, a pessoa precisa de um fortalecimento adicional para resistir à provação, sem dar atenção a nenhum impedimento, D'us não o permita.

ובשביל כך באין לו הנסיונות כדי שיתגבר עליהם כדי שעי"ז כן יבוא למעלת ומדרגת לדעת

E é por isso que as provações lhe sobrevêm: para que as supere, e assim, por meio disso, chegue à eminência e ao nível de “conhecer”,

דהיינו שיהא אצלו בחי' דעת והשגה והרגשה בו ית' בבחי' ראייה והשגה שהדעת הוא נמשך מבחי' ראייה

isto é, que tenha em si o nível de Daat (conhecimento), compreensão e percepção d'Ele, bendito seja, à maneira da visão e da compreensão; pois Daat deriva do nível da visão,

כדכתיב אתה הראת לדעת שהוא בחי' ומבשרי אחזה אחזה ממש (ובזה יובן הפסוק כי מנסה כו' אתכם לדעת כו')

como está escrito: “Tu foste mostrado, para conhecer”, que é o nível de “Da minha carne contemplo”: “contemplo” literalmente. (E com isso será compreendido o versículo “Pois [Havayah, teu D'us] vos põe à prova, para saber”, etc.)

(דאין פי' הפסוק לדעת הישכם אוהבים כו' שיהיה הקב"ה יודע כו' דאטו לנסיון הוא צריך כדי לדעת והלא הכל גלוי לפניו ית' ויודע בראש מה שיהיה בסוף ומה שיבחור האדם ועיין במדרש רבה פ' וירא

(Pois o sentido do versículo “para saber se amais”, etc., não é que o Santo, bendito seja Ele, venha a saber, etc. Acaso Ele precisa de uma provação para saber? Não está tudo revelado diante d'Ele, bendito seja, e Ele sabe desde o princípio o que haverá no fim e o que a pessoa escolherá? Consulte Midrash Rabbah, Parshas Vayera,

ר"פ נ"ד והרמב"ן [והרבי משה בן נחמן] בפ"י החומש ס"פ וירא פי' שהנסיון הוא כדי להיות לאדם שכר מעשה טוב ולא שכר לב טוב לבד ועיין בזהר וירא (דק"ו ע"ב) וצ"ל דא"כ מהו פי' כי מנסה כו' לדעת כו'.

no início do capítulo 54; e o Ramban, em seu comentário sobre o Chumash, no fim de Parshas Vayera, explica que a prova serve para que a pessoa receba a recompensa por uma boa ação, e não apenas a recompensa por um bom coração. Consulte também o Zohar, Vayera) (106b). Portanto, é preciso compreender: se é assim, qual é o sentido de “Pois [Ele] põe à prova, etc., para saber”, etc.?

ולפמ"ש [ולפי מה שכתוב] א"ש [אתי שפיר] דפי' לדעת היינו שעיינו יומשך בחי' הדעת כנפש האדם דהיינו כמו שמרגיש את נפשו כאלו רואה

Mas, segundo o que foi dito, a questão se resolve bem: o sentido de “para saber” é que, por meio disso, o nível de Daat será atraído para a alma da pessoa. Isto é, assim como ela sente sua alma, como se a estivesse vendo

שהיא היא המחיה את הגוף ובלעדה אין לגוף קיום וחיות כו', כך יהא מורגש אצלו כי הוא ית' חיי החיים כאלו רואה כו'.

que é ela que dá vida ao corpo, e que, sem ela, o corpo não teria existência nem vida etc.; assim, ele sentirá que Ele, bendito seja, é a Vida da vida, como se O visse etc.

4 והטעם שהנסיונות מביאין את האדם לידי דעת כי הנה הנסיונות הגם שירדו בהסתר פנים להיות מסתירים על חיות ה' וקדושתו ית'

A razão pela qual as provas conduzem a pessoa a Daat é a seguinte: embora as provas tenham descido em ocultação da Face, a fim de ocultar a força vital de D'us e Sua santidade, bendito seja Ele,

הנה מוסתר בהם חיות אלהי כענין ה' אמר לו קלל כו' וכמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] גלו לבבל שכינה עמהם שהיא היא המסתרת ומתלבשת בשר של בבל להיות הוא המושל ולהיות ישראל נתונים תחתיו.

a força vital divina está, ainda assim, oculta dentro delas, como no versículo: “Havayá lhe disse: ‘Amaldiçoa’”, etc.; e como ensinam nossos Sábios, de abençoada memória: “[Quando] foram exilados para a Babilônia, a Shechiná (a Presença Divina) estava com eles.” Pois é [a Shechiná] que Se oculta e Se reveste no príncipe da Babilônia, para que ele seja o governante e Israel fique submetido a ele.

5 והנה החיות אלהי שירד מטה מטה בהעלם והסתר פנים יסודתו בהררי קדש ממקום גבוה מאד נעלה ממדרגות עליונות דקדושה כנודע ממשל נ פילת החומה כו'

Ora, a força vital divina que desceu cada vez mais baixo, em ocultação e ocultamento da Face, “tem seu fundamento nos montes sagrados”: de um lugar muito elevado e exaltado, dos níveis superiores da santidade, como é sabido pela parábola da queda de uma muralha etc.;

אלא שנפל וירד מטה מטה בסתר המדרגות וכשעומד האדם בנסיון ומתגבר נגד כל מונע אזי קורע כל המסכים המסתירים ומעלימים אור וחיות ה'

apenas, caiu e desceu cada vez mais baixo, na ocultação dos níveis. E quando uma pessoa resiste à provação e prevalece diante de todo impedimento, então rompe todas as telas que ocultam e escondem a luz e a força vital de D'us.

ונמצא שיוצא אור וחיות ה' מהעלם אל הגילוי ונמשך גילוי זה בנפשו להמשיך לה בחי' דעת והתגלות אלקותו ית'

Assim, a luz e a força vital de D'us saem da ocultação e vêm à revelação, e essa revelação é atraída para dentro de sua alma, fazendo chegar a ela o nível de Daat e a revelação de Sua divindade, benedito seja Ele.

וכמו מוצא פי' ה' שבמאכל שמחיה את האדם לפי ששרשו מאד נעלה כו' כמ"ש במ"א

É semelhante à “expressão da boca de Havayá” na comida, que dá vida à pessoa porque sua raiz é muito elevada etc., como explicado em outro lugar.

(אלא שזה הניצוץ המוסתר בהנסיון שרשו גבוה ונעלה יותר מהניצוץ שבמאכל שהרי נפל למטה יותר כו' וכנודע מענין פני אריה ופני שור כו' וזהו אחרי ה' תלכו והוא ע"ד מ"ש משכני אחריו נרוצה.

(Apenas que esta centelha, oculta na provação, tem uma raiz mais elevada e sublime do que a centelha na comida, pois caiu mais baixo etc., como é sabido a respeito da face do leão e da face do boi etc. E isso é “Após Havayá [vosso D'us] caminhareis”. É semelhante ao que está escrito: “Atrai-me; após Ti correremos”.

פ"י אחריו דייקא בחינת אחוריים שהוא כמ"ש ואנכי הסתר אסתיר פני כמו האב המסתיר א"ע [את עצמו] מבנו בכדי שהבן ירדוף אחריו ויתגלה חכמת הבן ודעתו החזקה שיבין שההסתר אינו אמיתי אלא רק בכדי שיבקשונו בחפש מחופש ואז ימצאונו וישמחו שניהם

Isto é: “após Ti”, precisamente: o nível das costas, como está escrito: “E certamente ocultarei Minha face”; como um pai que se esconde do filho para que o filho corra atrás dele, e assim se revelem a sabedoria do filho e seu firme entendimento, pois ele compreenderá que a ocultação não é verdadeira, mas existe apenas para que o procure com busca diligente; então o encontrará, e ambos se alegrarão.

וזהו משכני להיות אחריו נרוצה. ועי"ז אח"כ נגילה ונשמחה כך שמכחי אב"א [אחור באחור] יבוא לבחי' פנים בפנים כו' ועמ"ש בפ' תצוה בד"ה זכור את כו' ועיין בוח"ג [בוהר חלק ג] ויקרא דף כ' תחלת ע"ב).

E isso é “Atrai-me”, para que “após Ti corramos”. E por meio disso, depois, “exultaremos e nos alegraremos em Ti”: do nível de costas com costas ele chegará ao nível de face a face etc. Veja o que está escrito na Parashat Tetsavê, no discurso que começa com “Lembra-te do que” etc.; e veja o Zohar, Parte III, Vayikra, página 20, no início do lado b.)

אך להיות גילוי הדעת באדם היינו כאשר תתבונן נפש השכלית בגדולת א"ס ב"ה כל חד לפום

No entanto, a revelação de Daat numa pessoa ocorre quando a alma intelectual contempla a grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, cada qual segundo

שיעורא דיליה וכמרו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אם אין בינה אין דעת שע"י התבוננות נעשה הרחבת הדעת להגדיל האהבה המוסתרת בלב שהיא בעולם בבחינת נקודה חדא

a medida que lhe é própria; e como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Se não há entendimento, não há conhecimento”: pois, por meio da contemplação, dá-se uma ampliação de Daat, para intensificar o amor oculto no coração, que está oculto como um único ponto.

ועל ידי ההתבוננות נגדלת ונתרבה האהבה ויוצאת מהעלם אל הגילוי כו' וענין התבוננות זו שגורמת הגדלת אהבה זו היא מבוארת בפסוק אחרי ה' אלהיכם תלכו.

E, por meio da contemplação, o amor cresce e aumenta, emergindo da ocultação para a revelação etc. A natureza dessa contemplação, que provoca o crescimento desse amor, é explicada no versículo: “Após Havayá, vosso D'us, andareis”.

כי הנה ביאור ענין אחרי וביאור ענין תלכו הוא על פי מה שנודע מאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית שבכל יום מתחדש חידוש הבריאה מאין ליש

Pois a explicação de “após” e a explicação de “andareis” baseiam-se na conhecida afirmação: “Aquele que, em Sua bondade, renova a cada dia, continuamente, a obra da Criação”: a cada dia, a criação é renovada de novo, do nada para algo,

וכמו שהיתה תחלת הבריאה בשי"ב [בששת ימי בראשית] מאין ליש ממש. כמו"כ [כמו כן] עתה מתחדשת הבריאה יש מאין ממש כו'.

e, assim como o início da criação, nos seis dias da Criação, foi literalmente do nada para algo, também agora a criação é renovada, literalmente, algo a partir do nada etc.

6 ולהבין ענין יש מאין והלא כתיב כי ממך הכל וכולא קמיה כלא חשיב כו' שכל מה שלמטה מטה הוא כלא וכאין כו' ולמה נק' הבריאה בשם יש מאין והלא נהפוך הוא.

Para compreender [o conceito de] “algo a partir do nada”: acaso não está escrito: “Pois tudo vem de Ti”, e “Tudo diante Dele é considerado como nada”, etc., [isto é,] tudo o que está nos níveis mais inferiores é como nada e como inexistente, etc.? Por que, então, a criação é chamada “algo a partir do nada”? Não deveria ser justamente o contrário?

אך על זה אמר דוד המלך עליו השלום כי עמך מקור חיים באורך נראה אור שהאמת הוא שמקור החיים הוא עמך כי ממך הכל ומ"מ נק' יש מאין כי באורך נראה אור.

A esse respeito, porém, o rei David, de abençoada memória, disse: “Pois contigo está a fonte da vida; em Tua luz vemos luz.” A verdade é que a fonte da vida está contigo, pois tudo vem de Ti; apesar disso, é chamada “algo a partir do nada”, porque “em Tua luz vemos luz”.

פ"י באור וזיו בעלמא כמשל זיו השמש מהשמש שאינו מערך מהותו כלל כך השתלשלות והתהוות כל העולמות הם רק בחי' הארה והארה דהארה כו'

Isto é, por meio de mera luz e esplendor, como na analogia do esplendor do sol proveniente do sol, que não guarda absolutamente nenhuma comparação com sua essência. Assim, a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e o vir a ser de todos os mundos são apenas o nível de uma iluminação, e de uma iluminação de uma iluminação, etc.

באורך הם עולמות עליונים נראה אור הם עולמות תחתונים שהם הארה דהארה כו' (ע' [עיין] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיהו).

“Em Tua luz”: estes são os mundos superiores; “vemos luz”: estes são os mundos inferiores, que são uma iluminação de uma iluminação, etc. (Veja Iggeres HaKodesh, a seção que começa “Ele e Suas forças vitais”).

ולכן אמר כי עמך ולא אמר כי אתה דהוה משמע שאתה בעצמך כביכול הוא המתלבש כו'.

Por isso, ele disse “Pois contigo”, e não “Pois Tu”, o que daria a entender que Tu mesmo, por assim dizer, és Aquele que Se reveste, etc.

אבל כי עמך פ"י שמקור חיים הוא בטל וטפל עמך שנמשך מבחי' זיו בלבד כי מהותו ועצמותו ית' כביכול אינו בגדר השתלשלות והתלבשות כלל.

Mas “Pois contigo” significa que a fonte da vida é anulada e subordinada a Ti, pois é atraída do nível do mero esplendor; porque Seu Ser e Sua Essência, bendito seja Ele, por assim dizer, não estão de modo algum dentro dos limites da cadeia descendente dos mundos e do revestimento.

7 ולכן נקרא הבריאה יש מאין דהיינו מבחי' שהוא כאין ואפס וכלא חשיב שאינה מבחי' עצמותו ומהותו ית' כלל

Portanto, a criação é chamada “algo a partir do nada”, isto é, a partir de um nível que é como nada e nulidade, considerado como nada, pois não provém de modo algum do nível de Sua Essência e Ser, bendito seja Ele,

רק בחי' זיו והארה ממנו ית' והוא בחי' ומדת מלכותו ית' וכמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים שע"י שעלה במחשבתו ית' אנא אמלוך כו'

mas somente do nível de esplendor e iluminação que provém Dele, bendito seja Ele. Este é o nível e atributo de Sua Malchut (soberania), bendito seja Ele, como está escrito: "Tua realeza é uma realeza sobre todos os mundos"; isto é, por ter surgido em Seu pensamento, bendito seja Ele: "Reina-rei", etc.;

שבחי' מלוכה הוא רק בחי' שם שהיא התפשטות לזולתו להיות שמו נקרא מלך עליהם שאין זה אלא זיו כו'.

pois a realeza é apenas o nível de um nome, que se estende a outros além de si, de modo que seu nome seja chamado sobre eles como rei; e isso não passa de esplendor, etc.

8 וזהו ענין אחרי ה' בחי' אחוריים ומזה נמשך תלכו היא בחי' אהבה שנק' בשם הליכה כמ"ש הלך ונסוע הנגבה שכאשר יתבונן ויעמיק בשכלו ותבונתו מקרב איש ולב עמוק שכל השתלשלות העולמות אינן

E este é o significado de "após Havayá": o nível das costas (achorayim). E disso decorre "andareis", que é o nível do amor, chamado "caminhar", como está escrito: "prosseguindo e viajando em direção ao sul". Pois, quando a pessoa contempla e se aprofunda, com seu intelecto e entendimento, "do íntimo de um homem e de um coração profundo", [no fato] de que toda a cadeia descendente dos mundos nada é

אלא זיו כו' ממילא יומשך לאהבת ה' לבדו וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'

senão esplendor, etc., será naturalmente conduzida ao amor somente a D'us, como está escrito: "Quem tenho eu nos céus? E, além de Ti, nada desejo", etc.

(ועמ"ש בפ' וארא בפ' וידבר אלקים וגו' אני הוי'. שעל ידי ההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה והתפשטותו בנבראים שזהו בחי' שם אלקים מזה ישוב לאהבה את הוי' דלית מחשבה תפיסא ביה כו'.

(Veja o que está escrito na Parashá Va'eirá, na explicação de "E Elokim falou, etc.... Eu sou Havayá": por meio da contemplação da grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, e de Sua extensão aos seres criados, que é o nível do Nome Elokim, a pessoa chegará daí ao amor a Havayá, a Quem nenhum pensamento pode apreender, etc.)

וזהו פ"י אחרי הו"י תלכו דבחי גדולת א"ס ב"ה והתפשטותו בנבראים נק' אחרי הו"י בחינת מלכותו ית' ומזה יומשך ההליכה לאהבת ה' לבדו כו')

E este é o significado de “Após Havayá andareis”: o nível da grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, e de Sua extensão aos seres criados é chamado “após Havayá”, o nível de Sua Malchut, bendito seja Ele; e disso decorre o caminhar, em direção ao amor somente a D'us, etc.)

ולהיות בחי' הליכה באהבה זו ממדרגה למדרגה דכמה דרגין על דרגין עד אין חקר ואהבה זו היא גדולה ונפלאה לאין קץ ותכלית להתענג על ה' ממש תענוג נפלא לאין קץ מאחר שבאמת כל העולמות אינן

E, visto que há nesse amor um nível de caminhar de um nível a outro, pois há “muitos níveis sobre níveis”, sem limite, esse amor é grande e extraordinário, sem fim nem limite: deleitar-se verdadeiramente em D'us, com um deleite extraordinário sem fim, uma vez que, na verdade, todos os mundos nada são

אלא זיו כו' וכתוב הודו על ארץ ושמים וירם קרן לעמו כו' לבני ישראל עם קרובו שהם קרוביו ממש כי חלק ה' ממש עמו.

senão esplendor, etc. E está escrito: “Seu esplendor está sobre a terra e os céus, e Ele ergueu o poder de Seu povo”, etc., “para os filhos de Israel, o povo próximo a Ele”: pois são verdadeiramente Seus próximos, uma vez que “Seu povo é a porção de Havayá”, verdadeiramente.

9 ואי לזאת מה מאד תהיה שמחת הנפש גדולה לאלהים ואהבה בתענוגים. ועל זה נאמר עבדו את ה' בשמחה היא שמחת הנפש המשכלת ומתכוננת בה' חיי

Assim, quão grande será a alegria da alma em D'us e [seu] “amor com deleites”! A isso se refere o que foi dito: “Servi a Havayá com alegria”: esta é a alegria da alma que compreende e contempla D'us, a Vida

החיים ברוך הוא ואמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] לפי שחיי עולם הבא אינן אלא זיו ממנו ית' כו'.

da vida, bendito seja Ele. E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo é melhor do que toda a vida do Mundo Vindouro”, pois a vida do Mundo Vindouro não é senão um esplendor emanado d'Ele, bendito seja Ele, etc.

מה שאין כן תשובה ומעשים טובים שענין תשובה הוא להשיב את הנפש ולדבקה בו יתברך מקורא ושרשא דכולא.

Não é assim, porém, com a teshuvá (retorno) e as boas ações, pois o significado de teshuvá é fazer a alma retornar e aderir a Ele, bendito seja, a Fonte e Raiz de tudo.

וזהו ג"כ מ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל דהיינו יותר מעולם הבא שנק' יום שכולו ארוך כו' (ועמ"ש בפ' וארא ע"פ לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל] וע"פ ובכואה לפני המלך במגלת אסתר):

E é também a isso que se refere o que está escrito: “com alegria e com a satisfação do coração, mais do que a abundância de tudo”; isto é, mais do que o Mundo Vindouro, que é chamado “o dia que é inteiramente longo”, etc. (Veja o que está escrito na Parashat Va'eira, sobre o versículo “Portanto, diz aos filhos de Israel”, e sobre o versículo “E quando ela veio diante do rei”, em Meguilat Esther.)

10 ב ואותו תיראו. הוא בחינת שוב כי תלכו הוא בחי' רצוא הלך ונסוע ממדרגה למדרגה באהבה כו'

2. “E a Ele temereis”: este é o nível do “retorno” (shov). Pois “caminhareis” é o nível da “corrida” (ratzo), avançando e viajando de um nível a outro com amor, etc.;

והשוב הוא להיות תיראו יראה בושת היא יראה פנימית מפני גדולת א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] וכל נהוראין מתחשכאן קמיה כו'.

e o retorno consiste em “temereis”: o temor da vergonha, que é um temor interior diante da grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, em Sua própria essência e glória, diante de Quem nenhum pensamento pode apreender e diante de Quem todas as luzes se obscurecem, etc.

כי אית יראה ואית יראה חיצוניות היא מפני התפשטות גדולת מלכותו ית' כמורא בשר ודם מפני התפשטות גדולת מלכותו על ריבוי עם ומדינות מלכותו כו'.

Pois há temor e há temor. O temor exterior é diante da expansão da grandeza de Sua soberania, bendito seja Ele, como o temor de [um rei de] carne e sangue, por causa da expansão da grandeza de sua soberania sobre uma multidão de pessoas e as províncias de seu reino, etc.

11 וכך כתיב אלף אלפין ישמשוניה כו'. וע"ד זה תקנו ברכת יוצר אור ששם נאמרה ונשנית יראה זו יוצר

משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים כו'

E assim está escrito: “Milhares de milhares O servem”, etc. Nesse espírito, instituíram a bênção de Yotzer Or, na qual esse temor é enunciado e repetido: “Que forma os seres servidores, e cujos servidores todos permanecem de pé”, etc.,

ומשמיעים ביראה כו' כולם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה כו' והאופנים וחיות הקודש ברעש גדול כו'

“e proclamam com temor”, etc.; “todos juntos respondem com reverência e dizem com temor”, etc.; “e os Ofanim e as Chayot sagradas, com grande estrondo”, etc.;

שמזה מקבלים ישראל ג"כ בחיי יראה זו. כמשל הרואה שרים משתחווים לפני המלך כו' וכמ"ש במ"א. pois é disso que também o povo de Israel recebe esse nível de temor, como na analogia de alguém que vê ministros prostrando-se diante do rei, etc., conforme explicado em outro lugar.

12 והנה יראה זו קודמת לאהבה שע"ז שמקבלים יראה זו נמשכה מדרגת האהבה האמורה באהבת עולם אהבתנו כו'

Ora, este temor precede o amor: pois, por meio da recepção deste temor, é atraído o nível do amor mencionado em “Com amor eterno Tu nos amaste”, etc.,

ויחד לבבנו לאהבה כו' הכוחר בעמו ישראל באהבה עד שבק"ש [שבקריאת שמע] נמשכה מדת האהבה העליונה לקיים ואהבת את ה' אלהיך כו'

“e unifica nosso coração para amar”, etc., “Aquele que escolhe Seu povo Israel com amor”, até que, no Shemá, é atraída a qualidade superna do amor, para cumprir “E amarás Havayá, teu D'us”, etc.

ועל בחינת יראה ואהבה זו נאמר אכלתי יערי עם דבשי יער הוא שבו כל עץ ועצי שטים עומדים הם המלאכים שרפים עומדים.

Sobre este nível de temor e amor está dito: “Comi minha floresta com meu mel”. Uma floresta é um lugar onde há toda espécie de árvore, e “madeira de acácia, de pé”: estas são os anjos, “Serafim estavam de pé”.

13 וזהו בכרכת יוצר אור ששם נאמר ענין המלאכים שעומדים ומשמיעים ביראה והאופנים ברעש גדול כו'.

E isso se encontra na bênção de Yotzer Or, na qual é mencionado o assunto dos anjos: eles permanecem de pé e proclamam com temor, e “os Ofanim, com grande estrondo”, etc.

ודבשי היינו מתיקות ותענוג היא האהבה בתענוגים שנמשכה בק"ש [בקריאת שמע] ואהבת ככל לכבך שגם תוכיות הלב שהיא בעולם והסתר האהבה המסותרת יהיה גם תוכו רצוף אהבה בהתגלות.

E “Meu mel” significa doçura e leite: é o “amor com deleites” que se estende na leitura do Shema, “E amarás... com todo o teu coração”: que também o íntimo do coração, que está oculto e encoberto — o amor oculto — tenha seu interior “incrustado de amor” de forma revelada.

ובכל נפשך כל כחות הנפש מחשבה במחשבה כו' ובכל מאדך בלי שיעור והפסק שהאהבה בתענוגים איך לה קץ וסוף שיש להתענג מרוב כל כנ"ל

“E com toda a tua alma”: com todas as faculdades da alma, pensamento dentro de pensamento, etc. “E com toda a tua força”: sem medida e sem interrupção, pois o amor com deleites não tem fim nem limite, já que se deve deleitar mais do que na “abundância de tudo”, como mencionado acima.

(ועמ"ש ע"פ אני ישנה כו' גבי פי' יונתי), ומבחינת אהבה זו יבא ויגיע למדרגת יראה פנימיות בחי' ביטול במציאות ממש והיינו בחי' השתחואות שבתפלת שמונה עשרה

(Veja o que está escrito sobre o versículo “Estou adormecida”, etc., a respeito da explicação de “Minha pomba”.) E, a partir do nível desse amor, ele virá a alcançar o nível do temor interior, o nível da autoanulação (bitul) da própria existência, literalmente; e este é o nível das reverências na oração de Shemoneh Esreh.

כי בחינת יוצר אור הוא מדרגת המלאכים ויראתם והשתחואתם הוא בבחינת חיצוניות. משא"כ תפלת שמונה עשרה היא בחי' ביטול והשתחואות הנשמות שהם בבחי' פנימיות.

Pois o nível de Yotzer Or é o nível dos anjos, e seu temor e suas reverências pertencem à dimensão exterior (chitsoniyut); ao passo que a oração de Shemoneh Esreh é o nível da autoanulação e das reverências das almas, que pertencem à dimensão interior (pnimiyut).

דהיינו להיות בבחי' בטול במציאות ממש מפני אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו דלית מחשבה כו'

Isto é, estar em um estado de autoanulação da própria existência, literalmente, diante da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Sua própria essência e glória, diante de Quem nenhum pensamento [pode apreender], etc.:

בחי סובב כל עלמין [ועמ"ש מענין ביטול במציאות שבשמונה עשרה ע"פ יהודה אתה כו' וע"פ השמים כסאי כו' איזה בית אשר תבנו לי כו']

o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). [Veja o que está escrito sobre a autoanulação da existência na Shemoneh Esreh, a propósito do versículo “Judá, tu”, etc., e do versículo “Os céus são Meu trono”, etc., “Que casa poderíeis construir para Mim?”, etc.,

והקדוש בשמים ובארץ שאין לפניו ית' בחי שמים ולא בחינת ארץ שמעלה ומטה שוין אצלו ואין תופס מקום לפניו ית' גשמיות כמו רוחניות ממש

e “o Santo nos céus e na terra”: pois diante Dele, bendito seja Ele, não há nem o nível dos céus nem o nível da terra, visto que o alto e o baixo são iguais para Ele, e as coisas físicas não ocupam espaço diante Dele, bendito seja Ele, exatamente como as espirituais [não ocupam].

ולכן יכול להיות נמשך בחינת ביטול זה גם בגשמיות כי הכל רק בבחינת באורך נראה אור באורך גן ע דן העליון ונראה אור גן עדן התחתון וכולם אינם רק אור וזיו כו' כנ"ל:

Portanto, este nível de bitul pode ser atraído até mesmo para a materialidade, pois tudo está apenas no nível de “Em Tua luz vemos luz”: “Em Tua luz” é o Gan Éden superior, e “vemos luz” é o Gan Éden inferior; e todos eles não são senão luz e esplendor, etc., como mencionado acima.)

14 ג ואת מצותיו תשמרו. הנה במצות כתיב אשר אנכי מצוך היום על לבבך. פי' כדי להמשיך לבבך אליו ית' כמים הפנים כו'

3. “E guardareis Seus mandamentos.” Ora, a respeito das mitsvot está escrito: “que hoje te ordeno, sobre o teu coração”; isto é, para atrair teu coração a Ele, bendito seja, “assim como a água [reflete] o rosto”, etc.;

שעל ידי המצות שהם רצונו ית' אשר קדשנו במצותיו שנמשכות למטה על נפש האדם יתעורר רצון הנפש ג"כ אליו ית' כמים הפנים.

pois, por meio das mitsvot, que são a vontade Dele, bendito seja, “que nos santificou com Seus mandamentos”, e que são atraídas para baixo, sobre a alma da pessoa, também será despertada a vontade da alma em direção a Ele, bendito seja, “assim como a água [reflete] o rosto”.

וזהו עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו. פי' שיומשך רצונו ית' שהן המצות למטה כדי שיומשך רצון הנפש אליו ית'.

E este é o sentido de “Faze Sua vontade como a tua vontade, para que Ele faça a tua vontade como a Sua vontade”: isto é, que Sua vontade, bendito seja, que são as mitsvot, seja atraída para baixo, para que a vontade da alma seja atraída a Ele, bendito seja.

וזהו ענין נר מצוה דהיינו שמן המצוה נמשך נר והארה בנפש היא הארת הרצון והאהבה שכלב

E este é o significado de “uma mitsvá é uma lâmpada”: da mitsvá são atraídas para a alma uma lâmpada e uma iluminação, que são a iluminação da vontade e do amor no coração.

(ועמ"ש מזה ע"פ והיה לכם לציצית איך שהמצות הן הן שממשיכות בחי' חכמה עילאה בחינת ביטול לכללות נשמות ישראל כו' ונר בגימטרי' [בגימטריא] ר"ן [רבינו נסים] כי בחי' רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הן נמשכות ע"י ב' בחי' ימין ושמאל כו' ע"ש, וכמ"ש בזהר תרומה)

(Veja o que foi escrito a respeito disso sobre o versículo “E será para vós como tsitsit”: como são as próprias mitsvot que atraem o nível da Chochmá superior, o nível de bitul, para as almas de Israel como um todo, etc.; e ner (lâmpada) tem o valor numérico de 250, pois as 248 mitsvot positivas são atraídas por meio de dois níveis, direita e esquerda, etc.; veja ali. E como está escrito no Zohar, Terumá)

(דקס"ו ע"ב) ע"פ כי נר מצוה כו'. ועיין ברבות קדושים פכ"ה אחרי כו' תלכו וכי אפשר לב"ו [לבשר ודם] כו'

(166b), sobre o versículo “Pois uma mitsvá é uma lâmpada”, etc. E veja o Midrash Rabbá sobre Kedoshim, capítulo 25: “‘Após [Havayá, vosso D'us] andareis’: será então possível que um ser de carne e sangue”, etc.,

ובו תדבקון כו' עד אלא למטע תחלה כו' ע"ש והיינו להמשיך בהארץ מבחי' עץ החיים

“e a Ele vos apegareis”, etc., até “mas primeiro com o plantio”, etc.; veja ali. E isto significa atrair para a terra do nível da Árvore da Vida.

(ועיין בזהר בפי' ויחי דרכיו ע"ב גבי בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן קדושים דפי"ז סע"א [סוף עמוד א']. בלק דף ר"ב. פנחס רנ"ג א'. ועיין ברבות נשא פ"י [פרק י' / פרשה י'] רל"ו ג' ובשה"ש [ובשיר השירים] בפסוק שוקיו עמודי).

(Veja o Zohar, na Parshá Vayechi, 226b, a respeito de “Em Pêssach, a respeito dos cereais; em Atsérret, a respeito dos frutos da árvore”; Kedoshim, 87a, no fim da página; Balak, página 202; Pinchás, 253a. E veja o Midrash Rabbá sobre Nassô, seção 10, [página] 236, [coluna] 3, e sobre Shir Hashirim, no versículo “Suas pernas são colunas”).

אך הנה המצות צריכות שמירה דהיינו הנר שנמשך מהן וכענין לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו', ואמרז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבירה מכבה מצוה דהיינו שמכבה את הנר ונשקע אש האהבה,

Contudo, as mitsvot precisam ser guardadas, isto é, a lâmpada que delas é extraída, conforme o assunto de “não como Avraham, de quem saiu Yishmael”, etc. E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Uma transgressão apaga uma mitsvá”; isto é, apaga a lâmpada, e o fogo do amor se desvanece;

אבל אינו מכבה גוף המצוה עצמה ח"ו [חס ושלום] לומר כי לא תזכרנה לו המצות בחשבון ח"ו [חס ושלום] mas não apaga o próprio corpo da mitsvá, D'us não permita que se diga que as mitsvot não serão lembradas em seu favor no julgamento, D'us não permita;

שהרי מי שיש בידו מחצה זכיות ומחצה עונות הרי זה מנוחלי עוה"ב [עולם הבא] אלא שנפרעין ממנו על עונותיו ואינו מאבד זכיותיו ח"ו [חס ושלום]

pois aquele que tem metade de méritos e metade de pecados está entre os que herdam o Mundo Vindouro; apenas, é punido por seus pecados, mas não perde seus méritos, D'us não permita.

אלא הכוונה שמכבה את הנר וההארה שנמשך מהמצוה בנפש וע"ז נאמר ואת מצותיו תשמרו שלא יבא לידי איבוד ח"ו [חס ושלום] והיינו ע"י ובקולו תשמעו הוא קול התורה כי עבירה מכבה מצוה ואינה מכבה תורה.

A intenção, porém, é que apaga a lâmpada e a iluminação que é extraída da mitsvá para a alma. A isso se refere o que foi dito: “E guardareis Seus mandamentos”, para que ela não venha a se perder, D'us não permita; e isso se dá por meio de “e escutareis Sua voz”, que é a voz da Torá; pois uma transgressão apaga uma mitsvá, mas não apaga a Torá.

15 והטעם שעם היות שהמצוה היא הארת רצון העליון ב"ה עכ"פ [על כל פנים] הרי ירדה למטה בנפש ונגבלה בבחי' כלי

A razão é que, embora a mitzvá seja uma iluminação da Vontade Suprema, bendito seja Ele, ainda assim desceu aos níveis inferiores, à alma, e ficou limitada na forma de um recipiente;

והרי יש בחי' זה לעומת זה שכשם שע"י המצוה הוא מקיים הרצון כך הנה בעבירה הוא עובר הרצון ולכן עבירה מכבה הארת המצוה.

e há o nível de “um em oposição ao outro”: assim como, por meio da mitzvá, a pessoa cumpre a Vontade, também, por meio da transgressão, transgride a Vontade. Portanto, uma transgressão apaga a iluminação da mitzvá.

אבל התורה היא אלפים שנה כו' אורייתא מחכמה נפקת כו' היא המאירה את הנר מצוה וכמ"ש כי נר מצוה ותורה אור שהתורה הוא האור להנר של מצוה

Mas a Torá é “dois mil anos”, etc.; “a Torá procede de Chochmá”, etc.; é ela que ilumina a lâmpada da mitzvá, como está escrito: “Pois uma mitzvá é uma lâmpada e a Torá é luz”: a Torá é a luz da lâmpada da mitzvá.

(ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ בהעלותך פ"י משום דהתורה היא עץ החיים שהוא בחי' יסוד אבא כו' ואין כח בקליפה לשלוט שם, משא"כ במצוה שהיא בחי' מלכות ששם עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] ויש שם אחיזה לחיצונים, והיינו שהמצוה נק' נר

(Veja o Ramaz, no início da Parashat Behaalotechá, que explica [que isso se deve ao fato de] a Torá ser a Árvore da Vida, que corresponde ao nível de Yessod de Abá, etc., e a kelipá não ter poder para dominar ali; ao passo que a mitzvá corresponde ao nível de Malchut, onde se encontra a Árvore do Conhecimento do bem e do mal, e onde as forças externas têm um ponto de apoio. Isto é, a mitzvá é chamada de lâmpada

שהיא המשכת ח"ע [חכמה עילאה] ע"י רמ"ח אברים, אבל התורה אור היינו המשכת ח"ע [חכמה עילאה] ממש כמו שהיא למעלה מהתלבשות באברים כו' וזהו ענין הנז' [הנוכח] כאן שהתורה היא אלפים שנה כו' אאלפך חכמה אאלפך בינה בחינת עץ החיים כנ"ל.

pois ela é a extensão de Chochmá superior por meio dos 248 membros; mas “a Torá é luz”, isto é, a extensão da própria Chochmá superior, tal como ela está acima de se revestir em membros, etc. E este é o sentido do que é mencionado aqui: que a Torá é “dois mil anos”, etc.: “Eu te ensinarei Chochmá, eu te ensinarei Biná”, o nível da Árvore da Vida, como mencionado acima.

ויוכן זה עוד ממ"ש ע"פ והיה מספר בניי [בני ישראל] בענין פקדת הארץ ותשוקה דקאי על המצות שעייז נעשה הנפש שוקקה כמים הפנים כו'

Isso será mais bem compreendido a partir do que está escrito sobre o versículo “E o número dos filhos de Israel será”, a respeito de “Visitaste a terra e a fizeste ansiar”, que se refere às mitsvot, por meio das quais a alma se torna anelante, “como a água [reflete] o rosto”, etc.;

אך התורה היא בחי' עד יערה עלינו רוח ממרום שלמעלה מבחי' מים שהן המצות כו' ע"ש ועייז ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' צו (דכ"ח ע"ב) מענין ואין עבירה מכבה תורה ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם.

mas a Torá corresponde a “até que um espírito seja derramado sobre nós do alto”, que está acima do nível da água, correspondente às mitsvot, etc.; veja ali. E veja o Raaya Mehemna, Parashat Tsav (28b), sobre o tema de “e uma transgressão não apaga a Torá”, e o Ramaz ali.

כי מקור התורה ושרשה היא הגבה למעלה מקורא ושרשא דכולא מבחי' י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] הנמשכות בחדש אלול

Pois a fonte e a raiz da Torá estão muitíssimo acima, na Fonte e Raiz de tudo, no nível das Treze Medidas de Misericórdia, que são estendidas no mês de Elul,

כי אז הוא זמן ועת רצון למעלה, ובכל השנה ממשיכים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] על ידי התורה

pois então é um tempo e uma ocasião de favor no alto; e, ao longo de todo o ano, os Treze Atributos de Misericórdia são atraídos por meio da Torá.

כי מקור התורה תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן בגימט' [בגימטריא] תר"ך הם תר"ך עמודי אור מקורות הרחמים והסליחות ושם נושא עון ופשע

Pois a fonte da Torá — os 613 mandamentos da Torá e os 7 mandamentos dos rabinos, que somam numericamente 620 — são os 620 pilares de luz, as fontes de misericórdia e perdão; e ali está “Aquele que perdoa a iniquidade e a transgressão”.

ולכן אין עבירה מכבה תורה לפי שנמשך מבחי' נושא עון כו' (וזהו הרועה בשושנים שהם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ואמרו בזהר שמות דף עשרים ע"ב באותן ששונין בתורה כו').

Portanto, uma transgressão não extingue a Torá, pois ela é atraída do nível de “Aquele que perdoa a iniquidade”, etc. (E isto é “Aquele que apascenta entre as rosas”, que são os Treze Atributos de Misericórdia; e disseram no Zohar, Shemot, página 20b, [que isso se refere] àqueles que estudam a Torá, etc.

ויוכן זה ממי"ש במ"א ע"פ ואתחנן שהתורה הוא המשכת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחינה שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם וזהו ענין ואתחנן מתנת חנם חנם בלא מצות וגם ואתחנן בחינת חנוך ורחום הוי' שזהו בחי' י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] כו' ע"ש.

Isto será compreendido a partir do que está escrito em outro lugar a respeito do versículo “E eu supliquei”: a Torá é a atração de um despertar do alto de um nível que o despertar de baixo não alcança. E este é o significado de “E eu supliquei”: um presente gratuito, gratuito, sem mitsvot; e também “E eu supliquei” corresponde ao nível de “Gracioso e misericordioso é Havayá”, que é o nível dos Treze Atributos de Misericórdia, etc.; veja lá.

הרי מכ"ז [מכל זה] מבואר איך שייך המשכת י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ע"י התורה ועמ"ש עוד מענין תורה ומצות בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי שבועות).

De tudo isso fica claro como se aplica a atração dos Treze Atributos de Misericórdia por meio da Torá. Veja também o que está escrito sobre a Torá e as mitsvot no maamar que começa “Quando Israel colocou ‘faremos’ antes de ‘ouviremos’”, para Shavuot.)

וזהו ובקולו תשמעו כי כל קול הוא ענין המשכה מלמעלה למטה כך התורה הנה נמשכה מלמעלה ממקום גבוה מאד ע"י תנאים ואמוראים מארי

E isto é “e à Sua voz ouvireis”: pois toda voz é uma forma de atração de cima para baixo; assim, a Torá foi atraída do alto, de um lugar muito elevado, por meio dos Tanaim e Amoraim, os mestres

מתניתין וגמרא והלכה זו שנאמרה מפי בית שמאי ובית הלל היא דבר ה' עצמו וכמ"ש ודברי אשר שמת' בפ"ך דברי ממש וזהו ובקולו ממש תשמעו

da Mishná e da Guemará. E esta halachá, enunciada pela boca de Beis Shammai e Beis Hillel, é a própria palavra de D'us, como está escrito: “E Minhas palavras, que pus em tua boca”: literalmente, Minhas palavras. E isto é “e à Sua voz”, literalmente, “ouvireis”;

כי כל היושב ושונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו רק אתם תשמעו כענין שמע השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפ"ך, פ"י שאתה הוא בחי' תורה שבעל פה שהיא היא הדבר ה' המדברת בפ"ך.

pois quem quer que se sente e estude, o Santo, bendito seja Ele, senta-se e estuda diante dele; somente, vós deveis ouvir, como em “‘Ouça’: faça teu ouvido ouvir aquilo que tua boca profere”; isto é, “vós” corresponde ao nível da Torá Oral, que é ela própria a palavra de D'us falando em tua boca.

16 ואותו תעבדו פי' תעבדו להיות בחי' עבד וכמ"ש עבדו את ה' בשמחה כי צריך להיות בבי' בחינות בחי' בן ובחי' עבד. בחי' בן הוא האהבה ושמחת הנפש להיות תלכו ממדרגה למדרגה.

“E a Ele servireis”: “servireis” significa estar no nível de servo, como está escrito: “Servi Havayá com alegria.” Pois é preciso estar em dois modos: no nível de filho e no nível de servo. O nível de filho é o amor e a alegria da alma, para “caminhardes” de nível em nível.

17 ובחי' עבד הוא לעבד כמו העבד שהוא עובד את אדונו שאין כונתו רק לעבד את אדונו למלאות רצונו הגם שלא יהיה לו שום טעם והשגה בעבודתו

E o nível de servo consiste em servir como um servo que serve seu senhor, cuja única intenção é servir seu senhor e cumprir sua vontade, embora não tenha razão nem compreensão alguma de seu serviço,

וגם אינו יודע טיב העבודה ומהותה שיהיה לו חפץ ותשוקה מצד העבודה עצמה אעפ"כ [אף על פי כן] הרי הוא עובד בלב שלם מחמת שמקבל

e também não conheça a qualidade e a natureza do trabalho, de modo que pudesse ter desejo e anseio pelo próprio trabalho; ainda assim, serve de todo o coração, porque aceita

עליו עול רבו לעבדו בכל כחו, כך צריך אדם לקבל עליו עול מלכות שמים ולקיים מצותיו ית' מחמת כי כן צוה לו המלך כו', הגם

sobre si o jugo de seu senhor, para servi-lo com todas as suas forças. Assim, a pessoa deve aceitar sobre si o jugo do Reino dos Céus e cumprir Seus mandamentos, bendito seja Ele, porque assim o Rei lhe ordenou, etc. Embora

כי מצות צריכות כוונה וכוונתה היא השמחה באהב ת ה' כמים הפנים מפני שבה ועל ידה נמשך רצון העליון אשר קדשנו במצותיו, מ"מ צריך להיות ג"כ בחי' עבודה

as mitsvot exijam intenção, e sua intenção seja a alegria no amor a D'us, “assim como a água [reflete] o rosto”, pois nela e por meio dela se atrai a Vontade Suprema, “que nos santificou com Seus mandamentos”; ainda assim, também deve haver o nível de serviço;

כי הגם שעבודה זו היא מדרגה התחתונה שכנפש נגד השמחה באהבת ה' מ"מ הרי יש בה מעלה אחרת מצד ההכנעה והביטול כו'

pois, embora esse serviço seja o nível mais baixo da alma em comparação com a alegria no amor a D'us, ainda assim possui outra vantagem, em virtude da submissão e do bitul, etc.,

וכמ"ש במ"א, שזהו שהוכיח שמואל את שאול הלא שמוע מזבח טוב וגו' (ועמ"ש עוד מענין מעלת כחינת עבודה זו דכחינת עבד כפ' שלח ע"פ ועתה יגדל נא כו').

como explicado em outro lugar. Foi assim que Shmuel repreendeu Shaul: “Não é melhor obedecer do que oferecer sacrifícios?”, etc. (Veja também o que está escrito sobre a vantagem desse nível de serviço, o nível de servo, na Parashat Shelach, sobre o versículo “E agora, rogo, que se engrandeça”, etc.)

וגם הנה עי"ז ובו תדבקון לי [לשון] רבים כי יש כנפש ג' בחי' נפש רוח ונשמה שהם מחשבה דבור ומעשה.

Além disso, por meio disso, “e a Ele vos apegareis”, no plural; pois a alma possui três níveis — nefesh, ruach e neshamá — que correspondem ao pensamento, à fala e à ação.

ומעשה הוא בחי' עבד בחי' עשיה וצריך האדם לאכללא דבור בדבור ומחשבה במחשבה כו' והנה התקשרות המחשבה היא בדביקות הנפש ושמחתה באלהים חיים,

E a ação é o nível do servo, o nível de Assiá (Ação). A pessoa deve “incluir fala em fala e pensamento em pensamento”, etc. Ora, a ligação do pensamento ocorre por meio do apego da alma e de sua alegria no D'us vivo;

אך המעשה שהיא מדרגה אחרונה וצריכה ג"כ לעלות ולהתקשר בה' אין התקשרותה אלא עי" בחי' עבד שהוא כחינת עשי' [עשיה],

Mas a ação, que é o nível derradeiro e também precisa elevar-se e ligar-se a D'us, só se liga por meio do nível de servo, que corresponde à Assiá.

וגם למי שאין יד שכלו ותכונתו מגעת להוליד מהם אהבה עזה בכחינת תלכו תהיה זאת עבודתו עבודה תמה לעבוד עבודת עבד.

E também para aquele cujo intelecto e entendimento não alcançam o ponto de fazer nascer deles um amor poderoso no nível de “caminhareis”, que esta seja sua avodá: um serviço íntegro, servir como servo.

18 ועי"ז ובו תדבקון כתיב בתוספת נוי"ן כי הנוי"ן פשוטה יש לה רגל ארוכה ומשוכה למטה לרמז שתתפשט ותומשך הארת והמשכת גילוי אלהותו ית'

E, por meio disso, está escrito “e a Ele vos apegareis” (tidbakun) com uma nun adicional, pois a nun final tem uma haste longa, que se estende para baixo, indicando que a iluminação e a extensão da revelação de Sua Divindade, bendito seja Ele, se espalharão e serão prolongadas.

למטה מטה עד שאפי' [שאפילו] בחי' עשיה יהיה כולו קדש לה' שאז לא יהיה יניקה לסט"א [לסטרא אחרא] וחיצונים כלל וכמ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ וגו'

cada vez mais para baixo, até que mesmo o nível de Assiá (Ação) seja inteiramente santo para D'us; pois então a sitra achra (o outro lado) e as forças externas não terão nenhuma fonte de sustento, como está escrito: “E removerei da terra o espírito de impureza”, etc.,

זכריה ס"י י"ג ועמ"ש מענין נוי"ן פשוטה ע"פ נשא את ראש בני גרשון כו' וע' בזהר בשלח דף מ"ט ע"א מענין ובו תדבקון:

Zecharyá, capítulo 13. Veja o que está escrito sobre a nun final no versículo “Fazei a contagem dos filhos de Gershon”, etc.; e veja o Zohar, Beshalach, página 49a, sobre “e a Ele vos apegareis”.

19 קיצור מד"ה אחרי הוי' אלקיכם תלכו

Resumo do discurso que começa: “Após Havayá, vosso D'us, andareis”

20 (א) ענין כי מנסה ה' שהנסיונות באין לאדם כדי שיתגבר עליהן כדי שעל ידי כן יבא למעלת ומדרגת לדעת.

(1) O assunto de “Pois Havayá está pondo à prova”: as provas vêm a uma pessoa para que ela as supere e, por meio disso, alcance a eminência e o nível de “saber”.

אך אם אין בינה אין דעת שעל ידי התבוננות נעשה הרחבת הדעת והיינו להתבונן איך שהבריאה יש מאין שמקור ההתהוות מבחי' זיו והארה שהוא כאין ונק' שם.

Mas “se não há entendimento, não há conhecimento”: por meio da contemplação, ocorre uma expansão de Daat. Isto é, contemplar como a criação é algo a partir do nada: a fonte do vir a ser provém do nível de esplendor e iluminação, que é como nada e é chamado “nome”.

וזהו כי עמך מקור חיים. ונקרא אחרי הוי' בחי' אחוריים ומזה נמשך תלכו הלך ונסוע ממדרגה למדרגה וזהו בחי' רצוא שהוא הנמשך מבחי' אחרי ה':

E isto é “Pois contigo está a fonte da vida”. E é chamado “após Havayá”, o nível do dorso; e disse se estende “caminharás”, “prosseguindo e viajando”, de nível em nível. Este é o nível de “correr” (ratzo), que se estende do nível de “após Havayá”.

21 (ב) ואח"כ ואותו תיראו הוא בחי' שוב שזה נמשך מבחינת אותו ממש דהיינו מפני גדולת א"ס ב"ה בעצמו ועמ"ש בד"ה וידעת היום.

(2) E, depois, “e a Ele temerás”: este é o nível do “retornar” (shov), que é atraído do próprio nível de “Ele”, isto é, diante da grandeza do próprio Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele. Veja o que está escrito no discurso que começa com “E saberás neste dia”.

וזהו ענין שמו"ע [שמונה עשרה] ויש יראה חיצונית שהיא ביוצר אור כולם עומדים כו' ביראה ואח"כ בק"ש [בקריאת שמע] בחי' אהבה תלכו

E este é o significado da Shemoneh Esreh. Há também o temor exterior, que está em Yotzer Or, “todos permanecem de pé”, etc., “com temor”; e, depois, no Shemá, o nível do amor, “caminhareis”.

(ועמ"ש בד"ה נשא את ראש בני גרשון בענין בני מררי קרשים עומדים ואח"כ ונתתי לך מהלכים בין העומדים ואחר כך יראה עילאה) ואח"כ ואותו תיראו יראה פנימיות:

(E veja o que está escrito no discurso que começa com “Faz o recenseamento dos filhos de Guershon”, a respeito dos filhos de Merari, as vigas que permanecem de pé, e depois “E te darei lugares para caminhar entre os que permanecem de pé”, e, em seguida, o temor superior); e, depois, “e a Ele temerás”, o temor interior.

22 (ג) ואת מצותיו שעל ידי המצות שהם רצונו ית' יתעורר רצון הנפש ג"כ וכמ"ש בד"ה

(3) “E Seus mandamentos”: por meio das mitsvot, que são Sua vontade, bendito seja Ele, desperta-se também a vontade da alma, como é explicado no discurso que começa

כי תצא בענין לך אמר לבי בקשו פני והיינו על ידי את פניך ה' אבקש.

“Quando saíres”, a respeito de “Por tua causa, meu coração disse: ‘Buscai Minha face’”; e isso se dá por meio de “Tua face, Havayá, buscarei”.

וזהו נר מצוה. ועמ"ש מזה ע"פ והיה לכם לציצית אך נר המצוה הנ"ל צריך שמירה מעבירה המכבה מצוה. והיינו ע"י ובקולו תשמעו היינו תורה.

E isso é “uma mitsvá é uma lâmpada”. Veja o que está escrito sobre isso a respeito do versículo “E será para vós como tsitsit”. Porém, a lâmpada da mitsvá mencionada acima precisa ser protegida da transgressão, que apaga uma mitsvá; e isso se dá por meio de “e à Sua voz escutareis”, isto é, a Torá.

ותורה אור שמקור התורה מבחי"י י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ולכן יש יג"מ [י"ג מדות] שהתורה נדרשת בהן אלפיים שנה קדמה ועמ"ש בד"ה באתי לגני וגם נוצר חסד לאלפים הנ"ל:

E “a Torá é luz”, pois a fonte da Torá está no nível dos Treze Atributos de Misericórdia; por isso há treze regras (midot) pelas quais a Torá é interpretada. Ela precedeu [o mundo] em dois mil anos. Veja o que está escrito no discurso que começa “Vim ao Meu jardim”, e também “Ele preserva a bondade por milhares”, mencionado acima.

23 (ד) ואותו תעבודו להיות בחי"י עבד כלי טעם שעז"נ [שעל זה נאמר] הלא שמוע מזבח טוב. ועי"ז וכו תדבקון

התקשרות מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] של האדם במחודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] של הקב"ה:

(4) “E a Ele servirás”: estar no nível de um servo, sem razão; a isso se refere o que foi dito: “Acaso a obediência não é melhor do que o sacrifício?” E, por meio disso, “a Ele te apegarás”: a ligação do pensamento, da fala e da ação de uma pessoa com o pensamento, a fala e a ação do Santo, bendito seja Ele.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/reeh/2/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak